4. Alfalfa (Medicago sativa L.) flavonoids. 1. Apigenin and luteolin glycosides from aerial parts. / Stochmal A., Piacente S., Pizza C. et al. // J. Agric. Food Chem. – 2001. – V. 49(2). – P. 753-758.

5. Alfalfa (Medicago sativa L.) flavonoids. 2. Tricin and chrysoeriol glycosides from aerial parts. / Stochmal A., Simonet A.M., Macias F.A., Oleszek W. // J. Agric. Food Chem. – 2001. – V. 49(11). – P. 5310-5314.

УДК 615.457:339.13.021

АНАЛІЗ ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ ГРУПИ ПРОТИГЛАУКОМНИХ ПРЕПАРАТІВ ТА МІОТИЧНИХ ЗАСОБІВ

Котвіцька А.А., Кожелупенко А.Е., Пастухова О.А.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. В умовах глобального старіння населення України та світу, актуальною є проблематика фармацевтичного забезпечення осіб похилого віку.

Мета дослідження. Враховуючи статистичні дані щодо збільшення кількості хворих на глаукому, яка найчастіше зустрічається серед осіб похилого та старечого віку, метою нашого дослідження стало проведення маркетингового аналізу асортименту протиглаукомних препаратів та міотичних засобів (ППМЗ) на вітчизняному фармацевтичному ринку за 2013-2017 рр. [2].

Методи дослідження. Вивчення асортименту ППМЗ здійснено на підставі аналізу Державного реєстру лікарських засобів (ЛЗ) України. Також в якості інформаційного джерела було використано «Компендіум-2017». Під час дослідження застосовано системно-оглядовий, ретроспективний, статистичний, графічний та маркетинговий методи дослідження.

Основні результати. Проведений аналіз Державного реєстру ЛЗ встановив, що станом на вересень 2017 р. номенклатура ППМЗ, зареєстрованих в Україні, нараховує 44 торгових назви [1]. Стосовно структури ринку дослідженої групи ЛЗ встановлено, що від загального обсягу ППМЗ, 35 асортиментних позицій представлено іноземними виробниками і лише 9 – вітчизняними, що становить 79,5% та 20,5% відповідно (рис. 1).

За результатами аналізу динаміки ППМЗ на фармацевтичному ринку України встановлено, що у 2017 р., порівняно з 2013 р., кількість зареєстрованих ЛЗ збільшилась на 2,3%. Проте, в порівнянні з 2015 р. - зменшилась на 4,3% відповідно. Необхідно також зазначити, що за цей період значно зменшилась кількість вітчизняних ППМЗ, як наслідок залежність від імпорту за останні два роки зросла майже на 50%.

Результати аналізу асортименту в розрізі країн-виробників станом на 2017 р. показали, що ЛЗ для лікування глаукоми постачаються в Україну з 13 країн світу. Разом з тим, за кількістю протиглаукомних засобів, що виробляються в межах однієї країни, Україна посідає перше місце серед країн, які представлені на українському ринку. Серед країн-імпортерів перше місце займає Бельгія (15,9%), яка пропонує українському споживачу 7 ЛЗ для лікування глаукоми.

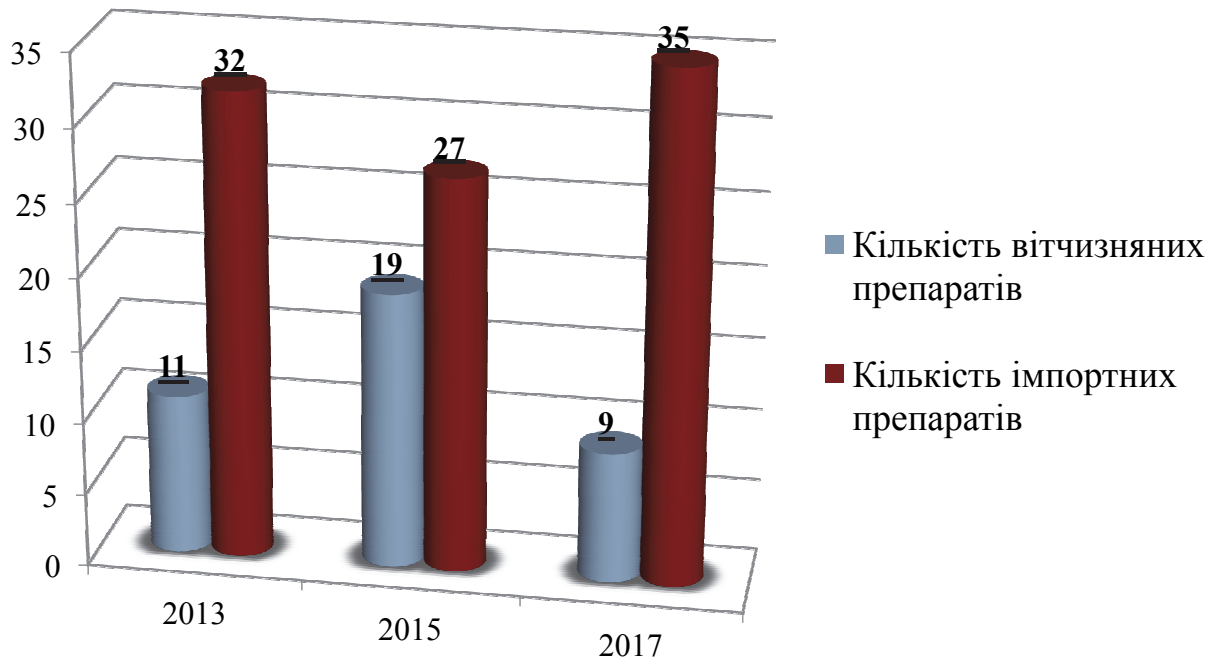

Рис. 1. Динаміка асортименту ППМЗ з 2013 по 2017 рр.

Єгипет представляє на фармацевтичному ринку України 5 асортиментних позицій ППМЗ, що становить 11,4% від загальної кількості ЛЗ досліджуваної групи. Польське виробництво представлено 4 ППМЗ (9,1%). Хорватія, Фінляндія та Словацька Республіка поставляють в Україну по 3 ППМЗ, Греція – 2 ППМЗ. Також по одному ЛЗ для лікування глаукоми пропонують фармацевтичні виробники з США, Німеччини, Іспанії, Литви та Румунії (рис. 2).

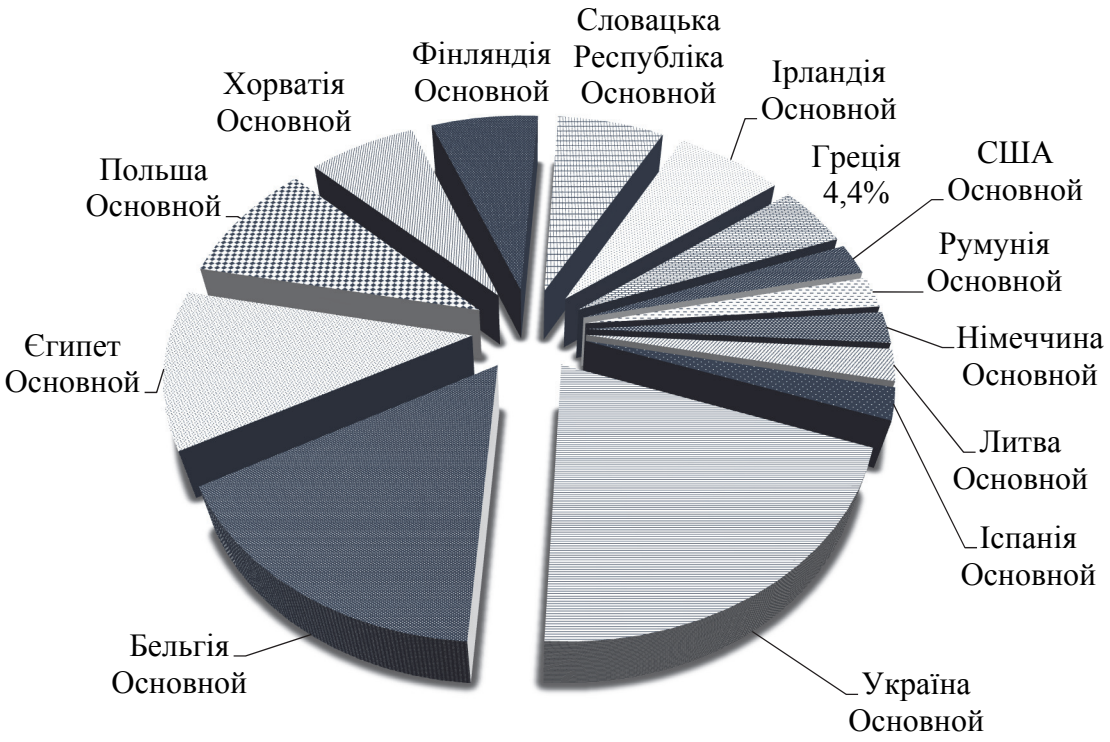

Рис. 2. Структура асортименту ППМЗ на фармацевтичному ринку України за країнами-виробниками у 2017 р.

Висновки. Таким чином, проведене дослідження показало, що вітчизняний ринок ППМЗ характеризується значною імпортозалежністю, що відображається у доступності ЛЗ для незахищених верств населення. Тому, на нашу думку, є необхідним здійснення подальших досліджень з питань фармацевтичного забезпечення населення ППМЗ із обґрунтуванням пропозицій щодо імпортозаміщення ЛЗ вказаної групи.

Список літератури

1. Інформаційно-пошукова система «Державного реєстру лікарських засобів України» - режим доступу: http://www.drlz.com.ua
2. Соціально-економічні аспекти фармацевтичного забезпечення осіб похилого та старечого віку, хворих на глаукому : метод. рек. / А. А. Котвіцька, О. А. Пастухова. – Х., 2014. – 39 с.

УДК 66.061.34+581.143.6

ТЕХНОЛОГІЯ ЕКСТРАГУВАННЯ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН З БІОМАСИ GLADIOLUS IMBRICATUS

Крвавич А.С., Петріна Р.О., Семенишин Є.М., Новіков В.П.
Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів, Україна

Вступ. Однією з основних стадій одержання біологічно активних речовин (БАР) з біомаси *Gladiolus imbricatus* є стадія екстрагування. Однак, процеси, пов'язані з екстрагуванням калусної біомаси, є складними і не достатньо вивчені, тому існує необхідність проведення теоретичних та експериментальних досліджень процесів екстрагування БАР з *G.imbricatus* з метою визначення фізико-хімічних та кінетичних констант для підвищення ступеня вилучення БАР, оптимізації комплексної переробки сировини, та ін [1].

Мета дослідження. Метою даної роботи є дослідження процесу екстрагування БАР з калусної біомаси *G.imbricatus.*

Методи дослідження: Процес одержання калусної біомаси *G.imbricatus* прводили в лабораторних умовах поверхневим та глибинним методом культивування in vitro[2], кількісне визначення БАР рідких екстрактів *G.imbricatus* проводили спектрофотометричним та титриметричним методами, визначення хімічного складу БАР в одержаній біомасі проводили за допомогою тонкошарової та високоефективної рідинної хроматографії та хромато-мас-спектроскопії.

Процес екстрагування досліджували в апараті з мішалкою та в апараті Сокслета. Суху калусну біомасу попередньо подрібнювали та просіювали на наборі сит у межах від 1 – 6,3 мм. Далі сировину вичерпно екстрагували в апараті Сокслета з різними екстрагентами. Екстракцію проводили при відношенні сировина:екстрагент 1:10 до повного виснаження сировини. Одержані екстракти фільтрували крізь паперовий фільтр під вакуумом, створеним водоструменевим насосом. Розчинник відганяли, а залишок упарювали.